

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové, v právní věci žalobce **T. Č. R. s. r. o.**, zastoupeného JUDr. Janou Doškovou, advokátkou se sídlem Vinohradská 37, Praha 2, proti žalovanému **Celnímu ředitelství Plzeň**, se sídlem Antonína Uxy 11, Plzeň 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2003, č. j. 7198/03-21/188, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 1. 2005, č. j. 30 Ca 130/2003-53,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 1. 2005, č. j. 30 Ca 130/2003-53, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou kasační stížností se stěžovatel (dále i „žalobce“) domáhal zrušení shora uvedeného pravomocného rozsudku krajského soudu, kterým soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2003, č. j. 7198/03-21/188. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Celního úřadu Cheb, jímž byla žalobci doměřena spotřební daň ve výši 249 195 Kč, daň z přidané hodnoty ve výši 54 823 Kč a předepsáno penále ve výši 60 804 Kč.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, v níž zejména namítl, že celní orgány postupovaly nesprávně při zařazování daného zboží (K. D 70) do podpoložky kombinované nomenklatury, zejména při aplikaci všeobecných pravidel pro interpretaci harmonizovaného systému popisu a číselného označování zboží, důsledkem čehož bylo nesprávné zařazení zboží do podpoložky 27100055 celního sazebníku. Poznámky ke kapitole č. 27 k jejím položkám ani doplňkové poznámky již neobsahují žádná další výkladová či zařazovací kritéria, podle kterých by bylo možné K. D 70 jednoznačně zařadit mezi střední oleje k jiným účelům – petrolej (kerosen) nebo střední olej k jiným účelům - ostatní. Je proto nutné aplikovat pravidlo č. 3 všeobecných pravidel, když zboží lze zařadit podle pravidla 2b)

nebo z jiných důvodů do dvou nebo více čísel. Vzhledem k tomu, že K. nelze zařadit ani podle pravidla 3a) ani podle pravidla 3b), je nutné zařadit jej do posledního z čísel které podle pořadí přichází v úvahu a tím je číslo 27100059, tedy střední olej k jiným účelům - ostatní. V důsledku špatného zařazení mu byly doměřeny celní povinnosti v nesprávné výši.

V odůvodnění rozsudku soud uvedl, že předmětem žaloby bylo zpochybnění právního závěru žalovaného, vztahujícího se k postupu a interpretaci pravidel pro zařazování zboží do konkrétní podpoložky celního sazebníku. Až v replice k vyjádření žalovaného (1. 3. 2004) doplnil žalobce další žalobní bod – totiž, že výrobek K. D 70 není petrolejem, tímto žalobním bodem se soud nemohl již pro jeho opožděnost zabývat.

K vlastnímu celnímu zařazení zboží soud uvedl, že v době podání celního prohlášení a propuštění zboží do navrženého režimu byl účinný celní sazebník, který je přílohou nařízení vlády č. 480/2001 Sb., jímž se vydává celní sazebník a jímž se stanoví sazby dovozního cla pro zboží pocházející z rozvojových a nejméně rozvinutých zemí a podmínky pro jejich uplatnění (dále jen „celní sazebník“). Z něho vyplývá, že položka 271019, označená jako ostatní - střední oleje, se v části nadepsané – k jiným účelům, dělí na skupinu petrolej (kerosen), obsahující podpoložky 27101921 (palivo pro tryskové motory) a 27101925 (ostatní), a skupinu ostatní, označenou jako podpoložku 27101929. Mezi účastníky nebylo sporné zařazení zboží do položky 271019- ostatní – střední oleje, a právním předpisem nejsou stanovena žádná výkladová či jiná pravidla pro zařazení zboží do příslušné podpoložky, je proto nutné při zařazení zboží vycházet především ze slovního znění jednotlivých podpoložek. Protože v průběhu správního řízení byla provedena laboratorní analýza odebraného vzorku zboží, z níž vyplynulo, že K. D 70 je petrolejem, a proto jeho jiné zařazení, při vědomí, že žalobce nedeklaroval způsob užití jako palivo pro tryskové motory, než zařazení do podpoložky 27101925, není možné. Do navrhované podpoložky 27101929 je možné zařadit jen zboží, které není petrolejem. Soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Žalobce napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, opírající se sice o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., obsahem však naplňující toliko § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a domáhal se zrušení napadeného rozhodnutí soudu. Má za to, že soud vyloučil nesprávně z okruhu žalobních bodů návrh žalobce, který se dovolával prohlášení, že K. D 70 není petrolejem. Tato vada pak měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Tvrzení soudu, že žalobce vznesl námitku, že výrobek K. D 70 není petrolejem až v replice k vyjádření žalovaného, tedy až po lhůtě pro podání žaloby a tím žalobu rozšířil o další žalobní bod, se nezakládá na pravdě. Již v žalobě totiž zpochybnil postup žalovaného, který výrobek nesprávně zařadil mezi petroleje. Vznesl i mnoho argumentů podporujících jeho názor, že výrobek naopak spadá mezi střední oleje k jiným účelům – ostatní, tedy střední oleje odlišné od petrolejů. Rovněž žalovaný toto žalobcovo tvrzení pochopil stejně, neboť i on ve vyjádření k žalobě polemizoval právě s touto otázkou, tedy zda výrobek K. D 70 je či není petrolejem. Pokud od samého počátku žalobce zpochybňoval celní zařazení výrobku mezi petroleje, nelze současně tvrdit, že by nerozporoval, že K. D 70 je petrolejem. Je skutečností, že jeho zvýšenou polemiku pak vyvolala až reakce žalovaného, na jehož argumentaci žalobce reagoval. Jednoznačně tak včas žalobními body vymezil požadovaný rozsah soudního přezkoumání rozhodnutí, kterým mu byly uloženy peněžní povinnosti. Soud tak nebyl oprávněn se touto otázkou nezabývat a vyloučit ji z přezkoumání, naopak, byl povinen rozhodnout i o této otázce. Z uvedeného důvodu navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek Krajského soudu v Plzni a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření důvodnost kasační stížnosti odmítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

V dané věci je předmětem sporu předestřená námitka žalobce, že soud vyloučil nesprávně z okruhu žalobních bodů návrh žalobce, který se dovolával prohlášení, že výrobek K. D 70 není petrolejem ačkoliv, že tento žalobní bod žalobce řádně a včas uplatnil.

Podle § 37 odst. 3 s. ř. s. musí být z každého podání zřejmé, čeho se týká, kdo jej činí, proti komu směřuje, co navrhuje, a musí být datováno a podepsáno. V případě řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního musí podle § 71 odst. 1 s. ř. s. žaloba kromě obecných náležitostí obsahovat označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci, označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známy, označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá, žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést a návrh výroku rozsudku. Je zde vyjádřena dispoziční zásada řízení, kdy žalobce vymezuje rozsah, v jakém rozhodnutí napadá a rovněž i důvody, z nichž své tvrzení o nezákonnosti (či nicotnosti) aktu odvíjí.

Z obsahu žaloby je zřejmé, že žalobce již včas podanou žalobou brojil proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného, přičemž uváděl, že celní orgány postupovaly nesprávně při zařazování daného zboží (K. D 70) do podpoložky kombinované nomenklatury. Připomínal, že poznámky ke kapitole č. 27, k jejím položkám, ani doplňkové poznámky neobsahují žádná další výkladová či zařazovací kritéria, podle kterých by bylo možné K. D 70 jednoznačně zařadit mezi střední oleje k jiným účelům – petrolej (kerosen) nebo střední olej k jiným účelům – ostatní. Je proto nutné aplikovat pravidlo č. 3 všeobecných pravidel, když zboží lze zařadit podle pravidla 2b) nebo z jiných důvodů do dvou nebo více čísel. Vzhledem k tomu, že K. nelze zařadit ani podle pravidla 3a) ani podle pravidla 3b), je nutné zařadit jej do posledního z čísel které podle pořadí přichází v úvahu a tím je číslo 27100059, tedy střední olej k jiným účelům - ostatní.

Žalovaný ve svém obsáhlém vyjádření k žalobě mj. uvedl, že celně technickou laboratoří bylo prokázáno, že vzorek (bezbarvá nízkoviskózní kapalina) je střední olej, který svým složením i destilační křivkou odpovídá petroleji a tento údaj poté doplnil technicko – chemickou argumentací a zdůvodněním, proč právě výrobek daných parametrů je třeba pro celní účely zařadit mezi střední oleje – petrolej.

Žalobce reagoval v replice na vyjádření žalovaného (1. 3. 2004) a doplnil další argumentaci, proč se domnívá, že výrobek K. D 70 není petrolejem; tímto doplněním žalobního bodu se soud odmítl zabývat pro jeho opožděnost.

Dle přesvědčení Nejvyššího správního soudu nebyly splněny podmínky pro odmítnutí žalobního bodu, vztahujícího se k určení charakteru látky (výrobku K. D 70) jako nového žalobního bodu, jež byl uplatněn žalobcem až po uplynutí lhůty pro podání žaloby.

Jak je zřejmé z Přílohy č. 1 k nařízení vlády č. 480/2001 Sb. - celního sazebníku, zboží se zařazuje podle všeobecných pravidel do položek nomenklatury celního sazebníku podle svého složení, povahy a účelu použití, přičemž názvy tříd, kapitol a podkapitol mají pouze orientační charakter.

Jestliže žalobce brojil v žalobě proti zařazování daného zboží (K. D 70) do podpoložky kombinované nomenklatury, konkrétně proti zařídění mezi střední oleje k jiným účelům – petrolej (kerosen), je z toho zřejmé, že brojí i proti zařazení výrobku mezi petroleje, přičemž odpověď na tuto otázku je současně odpovědí na zařídění zboží do celného sazebníku; soud se měl zabývat i tímto žalobním bodem, neboť se nejedná o novum, naopak zodpovězení této otázky je předpokladem pro správné zařídění zboží.

Skutečnost, že zvýšenou polemiku na toto téma vyvolal až obsah vyjádření žalovaného k žalobě pouze dokládá, že i žalovaný pochopil část žalobních bodů tak, že jimi žalobce brojil proti zařazení daného výrobku mezi petroleje a proto na tyto námitky reagoval argumentací, ve snaze tyto vyvrátit.

Přepjatý formalismus při posuzování náležitostí žaloby ve správním soudnictví - a stejně tak i jakýchkoliv jiných procesních úkonů účastníků řízení - naprosto neodpovídá principu materiálního právního státu, ale ani samotnému poslání soudnictví. Soudy jsou nezávislé a nestranné státní orgány, které usilují o nalezení spravedlnosti rozhodováním v konkrétních věcech a které nemohou odmítnout zabývat se určitou věcí ze zcela formálních či spíše formalistických důvodů, ale pouze z takových příčin, které poskytování soudní ochrany skutečně vylučují. Při výkladu mezi práva na spravedlivý proces, stanovených soudním řádem správním (např. náležitosti žaloby, lhůta pro její podání, procesní podmínky), je v souladu s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod nezbytné šetřit jejich podstaty a smyslu a nezneužívat je k jiným účelům, než pro které byly stanoveny. Nabízejí-li se přitom dvě interpretace, z nichž jedna hovoří ve prospěch výkonu práva na spravedlivý proces a druhá proti němu, musí soud vždy zvolit výklad první.

Z vyložených důvodů Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil, neboť jeho nepřihlédnutí ke všem žalobním bodům mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

V dalším řízení bude třeba, aby soud projednávanou věc opětovně přezkoumal a napadené rozhodnutí žalovaného posuzoval ve světle námitek žalobce, s nimiž se musí přesvědčivým způsobem vypořádat. Poté bude soud muset znovu posoudit, zda napadené rozhodnutí žalovaného je vydáno v souladu se zákonem, zda zboží bylo do celního sazebníku zaříděno správně. V novém rozhodnutí rozhodne soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 a odst. 3 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 18. ledna 2006

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu